

RIJEČ UREDNIŠTVA

ŠUMARSKI PROPISI I POLITIKA

Prijedlog zakona o šumama prošao je prvo čitanje u Saboru Republike Hrvatske. Njegova priprema trajala je skoro dvije godine. U povjerenstvu za izradu sudjelovali su predstavnici svih relevantnih sektorskih institucija, a prijedlog zakona prošao je i e-savjetovanje, nakon kojega je dio primjedbi usvojen. Na saborskom Odboru za poljoprivredu bilo je dosta rasprave o iznosu naknade za općekorisne funkcije šuma, čija bi se stopa trebala zadržati na postojećoj razini od 0,0265 %, ali s oslobođanjem plaćanja naknade svim pravnim i fizičkim osobama koje ostvaruju godišnji prihod do tri milijuna kuna. Vezano za raspodjelu sredstava iz naknade OKFŠ-a buru među šumarskim znanstvenicima i stručnjacima izazvao je prijedlog pravilnika sa smanjenjem financiranja znanstveno-istraživačkih radova sa sadašnjih 5 % na samo 1 %, što bi u praksi značilo da se samo oko milijun i pol kuna raspodjeljuje za šumarsku znanost. Svjesni svih ugroza koje trenutno vladaju u hrvatskim šumama, ovakav prijedlog je stvarno nerazuman i podcjenjivački. Valja se nadati da će kritički komentari i prijedlozi uroditi plodom te da će se znanstveno-istraživačkim radovima propisati traženih 10 % od ukupnih sredstava iz fonda OKFŠ-a. Novi pak Pravilnik o nedrvnim šumskim proizvodima unosi nepotrebno i golemo administriranje zbog izdavanja dozvola za besplatno sakupljanje šumskih plodova za vlastite potrebe, bez mogućnosti kvalitetne kontrole ulaska u šumu na temelju kojega mogu nastupiti i značajne štete za dio šumskog ekosustava, a povećana je i opasnost od šumskih požara.

Nedavno najavljeno osnivanje sedamnaeste podružnice Hrvatskih šuma u Slatini, za područje Virovitičko-podravske županije, možda je prošlo nekako nezapaženo i ne previše glasno komentirano u šumarskoj javnosti. Međutim, sama realizacija te ideje otvorila bi Pandorinu kutiju iz koje ne znamo što bi sve izašlo, a po mitologiji iz te kutije je izašlo zlo. Raspodjela državnih šuma i šumskih zemljišta u Republici Hrvatskoj ne prati političke granice županija i općina. To je davno napušteno. Trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o. u stopostotnom je vlasništvu Republike Hrvatske i

brine se o gospodarenju državnim šumama, ne gledajući na lokalne granice, jer je interes šume u prvom planu. Naravno da lokalno stanovništvo treba imati koristi od resursa kojima raspolaže, ali to se rješava kroz zapošljavanje u Hrvatskim šumama d.o.o., prodaju ogrjeva, sakupljanje nedrvnih proizvoda i slično. Najavljena korist za Virovitičko-podravsku županiju osnivanjem nove podružnice kosi se s današnjim ustrojem i upravljanjem Hrvatskim šumama. Nijedna županija ne radi razvojne planove za Hrvatske šume d.o.o., no suradnja s jedinicama lokalne uprave posvuda postoji, jer su šumari oduvijek bili dio zajednice u kojoj su djelovali. Ne samo da je najava upravljanja eventualnom novom podružnicom iz županije nemoguća, nego bi se time otvorila mogućnost prekrajanja granica i ostalih podružnica po županijskim granicama. Neke podružnice mogle bi biti ukinute, a neke bi se proširile izvan povijesnih i tradicijskih granica. Svaki ustroj ima svojih nedostataka i ne može se reći da je sadašnji idealan, ali sa svakom najavom promjena, posebice ako nisu cjelovite nego parcijalne, provedbom istih dolazi do sukoba u kojima glavnu ulogu ne igraju racionalni gospodarski razlozi, nego trenutna politička moć. Trenutno postoji 21 županija s gradom Zagrebom, ali već godinama se vode rasprave treba li smanjiti broj tih administrativnih jedinica. Za koju godinu će možda postojati samo nekoliko regija. Da li bi onda ponovno trebalo prekrajati granice podružnica unutar Hrvatskih šuma d.o.o.? Današnje poslovanje trgovačkog društva u državnom vlasništvu, iako ima monopolistički položaj, nikako ne određuje tržišno poslovanje, nego državom uvjetovana raspodjela sirovine po dugo vremena najnižim cijenama u regiji, ali i u čitavoj Europskoj uniji. Najveću cijenu „darivanja“ državnog resursa plaća šuma kojoj se ne vraća ono osnovno kroz dostatne šumsko-gospodarske zahvate, a kamoli da joj se poboljšava stanje sanacijom uslijed elementarnih nepogoda, promjene klime, pojave novih štetnika i drugih ugroza. U takvoj situaciji razmišljati o stvaranju nove podružnice zbog zadovoljavanja lokalnih apetita nikako nije mudro ni racionalno.

Uredništvo